

Застосування декору може бути визнано вдалим, якщо він сприяє створенню цілісного, гармонійного оригінального костюму, який відповідає вимогам сучасної моди.

Висновки. Таким чином, при моделюванні одягу необхідно враховувати не тільки механічні властивості тканини, але і її колір, малюнок. Малюнок – яскравий засіб підкреслити та виявити образ людини. Завжди треба пам'ятати, що орнаментальний малюнок та костюм – це одне ціле, вони доповнюють один одного та лише разом створюють гармонійну завершеність.

На сьогоднішній день проблема моделювання та проєктування одягу з використанням орнаментальних мотивів є актуальною.

Список використаних джерел

1. Бердник Т. О. *Основи художественного проєктування костюма и эскизной графики*. / Т. О. Бердник. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2005. – 146 с.
2. Ніколаєва Т. О. *Історія українського костюма* / Т. О. Ніколаєва. – К.: Либідь, 1996. – 176 с.; іл.
3. *Журнал Ательє*. – Київ, 2004. – № 3. – с. 47.
4. *Журнал Ательє*. – Київ, 2004. – № 6. – с. 52.
5. *Журнал Ательє*. – Київ, 2004. – № 8. – с. 44.

Томашевський В.В.
Криворізький державний
педагогічний університет

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ “ДИЗАЙН РЕКЛАМИ” У СИСТЕМІ ВИЩОГО ПЕДАГОГІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Анотація. У статті розглянуто питання ролі і місця дисциплін спеціалізації “Дизайн реклами” в художньо-педагогічній освіті. Автором розкрито можливості її викладання на художньо-графічному факультеті Криворізького державного педагогічного університету.

Ключові слова: реклама, дизайн реклами.

Аннотация. Томашевский В.В. Специализация «Дизайн рекламы» в системе высшего педагогического учебного заведения. В статье рассматриваются вопросы роли и места дисциплин специализации «Дизайн рекламы» в художественно-педагогическом образовании. Автором раскрыты возможности ее преподавания на художественно-графическом факультете Криворожского государственного педагогического университета.

Ключевые слова: реклама, дизайн рекламы.

Annotation. Tomashovsky V.V. Discipline “Design of advertisement” in the Art pedagogical education. In article is considered the questions of the role and place of the disciplines “Design of advertisement” in the learning process of the art-graphic department of Krivy Rig pedagogical university.

Key words: advertisement, design advertisement.

Постановка проблеми. З розбудовою української державності на сучасному етапі становлення всіх ланок суспільства значно актуалізується проблема утвердження духовних, моральних, естетичних та творчих якостей особистості. Шлях до цього лежить через гуманізацію освіти, яка передбачає використання новітніх технологій в освітньому процесі і спрямування його на формування цілісної гармонійної картини світу.

Разом із тим, в нашому суспільстві підрастає перше покоління молоді, що виховується на засадах ринкової економіки, демократії та інформаційних інновацій. На думку багатьох вчених, цей процес дуже складний і неоднозначний. Зміни соціальної системи певною мірою зумовили безлад системи цінностей, що призвели до існування поглядів, які вступають поміж собою в протиріччя. Засилля рекламних інформаційних продуктів низької якості спотворює повагу до національних традицій і призводить до утилізації особистісної культури.

За таких умов особливої ваги набувають джерела інформації, вірні ціннісні орієнтири, об'єктивно сформоване сприйняття і оцінка суспільних процесів. Необхідність формування вітчизняної реклами, побудованої на історично притаманних українському народові засадах гуманізму зумовлює виховання в суспільстві свідомого сприйняття рекламно-інформаційної продукції, її художньо-естетичних засад.

Виклад основного матеріалу. Важливу роль в цьому відіграє вчитель-педагог, від якого безпосередньо залежить якість результату в освітньо-виховному процесі. Вся структура навчально-виховних закладів – від дитячого садка до університету – відчуває потребу в висококваліфікованих фахівцях, що закохані в свою справу, працюють активно, творчо, практично реалізують себе в певній галузі образотворчості, володіють педагогічними прийомами і методами. Саме тому, останнім часом, у системі вищих педагогічних навчальних закладів стали з'являтися навчальні дисципліни, які безпосередньо або опосередковано відіграють значну роль у розширенні кола інтересів професійної освіти студентської молоді, допомагають їй оволодіти якнайбільшим арсеналом знань, необхідних для якісної праці після закінчення ВНЗ, конкурентоспроможності їх на сучасному ринку працевлаштування, розширенні можливостей йти в ногу з передовими європейськими та світовими здобутками в тій чи іншій галузі освіти.

Ці дисципліни виходять зі змісту фахових навчальних дисциплін і саме на цій основі вони мають реальну можливість збагатити і розширити досвід, знання та вміння студента вищого навчального закладу. Для майбутнього вчителя, якого готує художньо-графічний факультет педагогічного університету, вже недостатньо володіти знаннями з основ образотворчої грамоти, методикою їх викладання та практичними навичками в роботі з художніми матеріалами та матеріалами декоративно-прикладного мистецтва.

Сучасна школа потребує не лише висококваліфікованого спеціаліста, що вміло орієнтується в теоретичних і практичних питаннях художньої творчості, але й фахівця, що володіє технічними здобутками та передовими технологіями світового рівня, вміло застосовує їх в своїй педагогічній та художньо-творчій діяльності. Джерела інформації, вірні ціннісні орієнтири, формування об'єктивного сприйняття та оцінки реклами як складової ціннісної культури набувають особливої ваги. Врахування особливостей вітчизняної реклами, побудованої на високому професіоналізмі, з одного

боку, та вирішення проблеми виховання в сучасній молоді художньо-естетичних засад та свідомого сприйняття рекламної продукції з іншого, повинно поєднатися в підготовці фахівців відповідного напрямку, зокрема вчителів образотворчого мистецтва.

Одним із конкретних кроків по удосконаленню рівня фахової підготовки художників-педагогів є, на нашу думку, розширення переліку спеціалізацій спеціальності "Образотворче мистецтво" з урахуванням сучасних потреб національної освіти і культури. Це стає ще більш актуальним сьогодні разом із запровадженням нових інформаційних технологій. Серед вчених, що плідно працюють в системі художньо-педагогічної освіти, останнім часом найпоширенішою є думка про те, що майбутній художник-педагог не повинен бути скутим лише межами оволодіння певної конкретної спеціальності. Якнайбільший діапазон знань, вмінь та навичок, що пов'язані зі спеціальністю "Образотворче мистецтво" надасть можливість формувати в майбутньому соціокультурне та естетично розвинуте середовище, яке відповідає принципам гуманізму, краси й гармонії.

У межах спеціальності "Образотворче мистецтво" на художньо-графічному факультеті Криворізького державного педагогічного університету була відкрита спеціалізація "Дизайн реклами", з врахуванням базової спеціальності складено перелік дисциплін, які надають можливість підготувати не тільки викладача образотворчого мистецтва та художньої праці, але й вчителя образотворчого мистецтва та дизайну реклами середнього навчально-виховного закладу. Формулюючи освітньо-кваліфікаційні вимоги вищезгаданої спеціалізації було враховано як зміст основної спеціальності, так і напрямок та перспективи розвитку освіти в світлі сучасних потреб українського суспільства.

Теоретико-методологічний аспект дисциплін спеціалізації "Дизайн реклами" забезпечено в працях У.Аренса, Л.Бовс, І.Вікентьева, Ф.Джефкінса, І.Крилова, М.Ліфінцева, М.Рогожина, І.Рожкова, Є.Ромата та інших. Існування різних видів рекламної діяльності підтверджено працями В.Глазунова, Є.Каневського, В.Тихоновського та ін.; а з точки зору дизайнерської діяльності вагомий внесок зробили О.Дорогов, Л.Переверзев, О.Маторін, В.Сидоренко, В.Сьомкін, С.Рибін та інші.

Зважаючи на це серед дисциплін, що забезпечують реалізацію кваліфікаційних вимог щодо спеціалізації "Дизайн реклами" на художньо-графічному факультеті, було визначено "Історія графічного дизайну", "Комп'ютерні технології", "Макетування", "Основи зовнішньої реклами", "Проектна графіка", "Маркетинг реклами", "Спеціалізація в творчих майстернях" та "Практика в комп'ютерному класі" ("Методика викладання комп'ютерної графіки"). Успішне оволодіння цими дисциплінами можливо лише за опори на базові предмети спеціальності "Образотворче мистецтво", а саме: "Композиція", "Декоративно-прикладне мистецтво", "Художнє оформлення школи" та інші. Вивчення образотворчої грамоти, що стосу-

ються живописних та графічних прийомів, розуміння завдань реалістичного малювання та осмислення основних законів образотворчого мистецтва забезпечує в майбутнього художника-педагога перенос необхідних знань в галузь дизайнерської діяльності.

Згідно провідних кваліфікаційних вимог вибіркової спеціалізації випускник вищого навчального закладу повинен володіти інформацією про класифікацію, основні принципи, функції та завдання сучасного дизайну, знати історію розвитку різних видів графічного дизайну, вміло розрізняти та чітко орієнтуватися в їх сутності та змісті; пояснювати основні прийоми створення дизайн-проектів, бути обізнаним з теорією реклами, класифікацією та особливостями аудиторії, що споживає продукти рекламно-дизайнерської продукції; сприяти формуванню художнього смаку та естетичних запитів всіх членів українського суспільства. Набути ці якості можливо лише за умови твердої опори на базові дисципліни циклу професійно-практичної підготовки та на зв'язки поміж предметами, які реалізуються в програмах з дисциплін.

На сьогодні проблема полягає в тому, що традиційна підготовка художників-педагогів не передбачає скільки-небудь ґрунтовного знайомства з графічними програмами ПК, не говорячи вже про апробовані методики їх викладання; "комп'ютерна грамотність", якщо так можна висловитися, сучасного вчителя образотворчого мистецтва не задовольняє в повній мірі запити сьогодення. За таких умов необхідними стають володіння основами інформатики, знаннями з практичних можливостей комп'ютерної техніки та різноманітних графічних програм для професійних художників та дизайнерів. Вивчення дисциплін блоку "Дизайн реклами" покликане збагатити майбутнього вчителя образотворчого мистецтва – випускника вищого навчального закладу знаннями передових інформаційних технологій, доповнити його художню грамотність технічним забезпеченням як інструментом для досягнення основної мети – володіння якнайбільшим теоретичним та практичним досвідом для майбутньої реалізації себе в галузі освіти.

Однією з проблем, які існують у викладанні дисциплін блоку спеціалізації "Дизайн реклами" є забезпечення їх якісного викладання науково-методичною літературою, адаптованою відповідно до характеру освітньої діяльності майбутнього випускника художньо-графічного факультету. Разом із тим, маючи високий попит на ринку праці, збагачуючи свої знання з базової спеціальності для активної роботи в системі загальноосвітньої школи, студент художньо-графічного факультету до останнього часу не мав скільки-небудь чітких програм, за якими він міг би здобути теоретичні засади та отримати практичні навички з цих дисциплін.

Головною особливістю вивчення, викладання та впровадження дисциплін блоку "Дизайн реклами" реклами було те, що цим питанням розробки програм займалися здебільшого художньо-промислові інститути та вищі навчальні заклади з підготовкою інженерно-технічних спеціальностей. Про-

блема полягає в тому, що за останні роки із величезної кількості літератури теоретичного спрямування щодо методології, функцій, основних принципів та законів рекламного менеджменту, професії рекламіста, особливостей психологічного сприйняття рекламного продукту та технічних прийомів роботи з новітніми матеріалами в сфері зовнішньої реклами неможливо виділити саме програми, які були б спрямовані на викладання означених нами дисциплін в системі вищих навчальних педагогічних закладів і відповідати специфіці та особливостям художньо-графічного факультету.

Висновки. Вирішення цих проблем тісно пов'язане з необхідністю озброєння майбутнього художника-педагога навчально-методичною літературою, що має забезпечити дисциплінам спеціалізації подальший розвиток в системі художньо-педагогічної освіти. Оволодіння конкретними знаннями вищезгаданих дисциплін дозволить студентам художньо-графічного факультету здобути теоретичні і практичні навички та підвищити свій професійний рівень, а загальноосвітній школі - отримати спеціалістів, які відповідають найсучаснішим вимогам народної освіти і, водночас, зможуть реалізувати себе в інших галузях вітчизняної культури і виробництва.

Список використаних джерел

1. Джефкінс Ф. Реклама: [практичний посібник] / Ф. Джефкінс. - К.: Т-во "Знання", 2001. - 465 с.
2. Лифинцев Н. А. Реклама: теоретико-методологический аспект (опыт теоретического исследования): [учебно-методическое пособие] / Н. А. Лифинцев, С. Н. Лифинцев, Т. Н. Воронина. - К.: ИППР, 2002. - 62 с.
3. Программа дисциплины «Основы дизайна» для инженерно-технических высших учебных заведений [сост. Семкин В.В.]. - К., 1989. - 21 с.
4. Семкин В. В. Дизайн и реклама / В. В. Семкин. - К.: ИППР, 2002. - 33 с.

Труфкин А.Д.

Криворожский государственный педагогический университет

ТЕХНИКА АКВАРЕЛИ КАК НЕОБХОДИМОЕ УСЛОВИЕ СОЗДАНИЯ ПОЛНОЦЕННОГО ОБРАЗА

Аннотация. Техника акварельной живописи обладает неповторимой спецификой. Изменчивость этой техники делает почти невозможным ее копирование, а чрезвычайная хрупкость, склонность к управлению и подвижность, доставляют студентам много хлопот, прежде всего в выборе методов и технических приемов. И, хотя до сих пор идут споры по поводу определения акварели как графики или живописи, ясно, что она имеет специфические свойства обоих видов искусства.

The Annotation. The technics of water colour painting possesses unique specificity. Variability of the technics is done by almost impossible its copying, and extreme fragility, propensity in management and mobility deliver to students many efforts, first of all in a choice of methods and techniques. And, though till now there are disputes concerning water colour definition as schedules or painting, clearly, that it has specific properties of both art forms.

Постановка проблемы. Особенности техники акварели являются источником многочисленных трудностей в практике студентов. Эти труд-